

Hoera, de dominee gaat méér verdienen!?

Over de verhoging van de preekvergoeding tot 120,-.

ds.Herman F.de Vries, PKN-predikant te Ternaard en Zoutkamp

Op mijn vrije zaterdag is er eindelijk tijd om de krant eens rustig door te lezen en dus te ontspannen. Zaterdag 19 november jl. was daar echter geen sprake van. Wel van die vrije dag. Maar niet van dat ontspannen lezen.

Forse verhoging preekvergoeding

Ik werd getroffen door het bericht over de verhoging van de preekvergoeding in de Protestantse Kerk vanaf 1 januari 2012. Niet dat ik het niet wist, maar de aandacht die het in de krant kreeg liet mij die dag niet meer los. In de afgelopen weken had ik al eerder de signalen opgemerkt van enkele preekvoorzieners, kerkrentmeesters, kerkenraden en soms ook van gemeenteleden, die formeel correct, maar toch enigszins bezorgd en niet-begrijpend reageerden. Na de verhoging van 80,- naar 100,- dd. 1 januari 2011 volgt nu 1 jaar later – per 1 januari 2012 – de verhoging van 100,- naar 120,-. Een verhoging dus van 50% in minder dan 2 jaar tijd. In een tijd van economische malaise en crisis amper te volgen en niet echt te verantwoorden ontwikkeling. Van een 'graaier' kunnen we dergelijke verhogingen verwachten, maar ook van predikanten en kerkelijk werkers?

Gehoorzaamheid

Met mijn royale traktement vind ik het toch vaak moeilijk om aan het einde van de maand nog iets over te houden. Opgroeïende en studerende kinderen maken het leven duur. Een extraatje is altijd welkom. Maar ik probeer dan wel alles in perspectief te zien en kom teveel situaties in het pastoraat en via onze diakenen tegen die mijn eigen 'zorgen' op financieel gebied volledig doen verbleken. Ik vind het moeilijk en eigenlijk genant om de verhoging van de preekvergoeding te verkopen aan gemeenteleden en anderen die het erg moeilijk hebben of zullen krijgen door de dreigende bezuinigingen en de huidige economische crisis. Mij is bekend dat diverse kerkenraden/gemeentes daarom ook in goed overleg met voorgangers een andere vergoeding overeenkomen. Soms echter blijft dit overleg achterwege, misschien vanuit een stukje verlegenheid. De kerkelijke instanties die over de vergoedingen gaan, hebben er immers goed over nagedacht, en het is een goed kerkelijk gebruik om gehoorzaam te zijn aan wat voorgeschreven wordt. Het is ook niet gemakkelijk om over een vergoeding die je moet uitbetalen te onderhandelen. Zeker niet door kerkrentmeesters of preekvoorzieners die zich vrijwilliger en soms ook leek voelen en dan de discussie over een vergoeding aan moeten gaan met een professionele arbeider in de wijngaard. Niet alle kerken hebben de eerdere verhoging tot 100,- doorgevoerd en je kunt verwachten dat de nieuwe verhoging ook niet overal aanvaard en uitbetaald zal worden. Eén en ander zal tot verschil in vergoedingenbeleid tussen gemeentes gaan leiden. Dat is geen gewenste ontwikkeling. Het lijkt me beter om in ieder geval de discussie over dit onderwerp op het niveau van de plaatselijke gemeente te openen, in plaats van na 1 januari 2012 geconfronteerd te worden met onduidelijkheid en ongemak. Voor veel kerkrentmeesters immers een ongemakkelijke situatie, die voorkomen kan worden door een open communicatie met de eigen kerkenraad en de inmiddels benaderde voorgangers voor 2012.

Wie zich onttrekt aan de landelijke afspraak kan in gewetensnood komen. Die gewetensnood kan echter ook ontstaan door klakkeloos plaatselijk beleid en het niet reageren op bezorgde reacties uit de eigen omgeving.

Praktijk

De verhoging tot 120,- komt voort uit een rekensom die gebaseerd is op een praktijk die niet overal bestaat. Een gastpredikant die uitgenodigd wordt om een preekbeurt te vervullen schrijft lang niet altijd een nieuwe preek. Het is fijn om een goede preek nog een 2e of zelfs 3e keer te houden. Inclusief reistijd ben je voor zo'n preekbeurt niet meer dan 2 uur aan het werk. Dat betekent een uurvergoeding van 60,-. Dat vind ik fors. Mocht het echter wel nodig zijn om een nieuwe preek te

maken, omdat je bijvoorbeeld uitgenodigd bent voor een doopdienst, een jeugddienst, een themadienst, of een dienst waarin de schriftlezing al vaststaat, dan volstaat een vergoeding van 120,- amper. Een nieuwe preek maken vergt uren studie en arbeid, waardoor een uurvergoeding van 10 of 15 Euro ontstaat; niet meer dan een schamele fooi die echter in dankbaarheid aanvaard moet worden. Voor deze laatstgenoemde situaties bestaat echter een vergoeding die tevoren besproken kan worden en in de arbeidsvoorwaarden van predikant en kerkelijk werker wordt omschreven. Het gaat dus in het krantenartikel van 19 nov.jl. om de vergoeding van een 'gewone' gastdienst en dus om een hoog uurloon.

Middagdienst

Ik heb begrip voor verontwaardigde en zelfs boze reacties. Ik ben ook bang dat deze nieuwe verhoging het definitieve einde betekent van de 2e dienst in die gemeentes waar deze dienst al tot agendapunt van bespreking in de kerkenraadsvergadering is geworden. Dat zou zonde zijn.